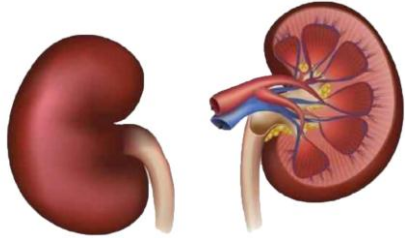

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تبریز

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی تبریز

نارسایی مزمن کلیه (CKD)

بخش داخلی کلیه

تهیه و تنظیم: افسانه رجعتی - مهسا خلیلی

(کارشناس پرستاری)

تاریخ تهیه: زمستان ۱۴۰۰

تاریخ بازنگری: بهار ۱۴۰۱

زیر نظر: آقای دکتر محمد رضا اردلان

درمان:

درمان این بیماران شامل درمان علت اصلی بیماری می باشد. پیشگیری از عوارض از طریق کنترل عوامل خطرزای قلبی عروقی، درمان هیپرگلیسمی، درمان کم خونی، توقف سیگار، کاهش وزن، برنامه های ورزشی و کاهش مصرف نمک و الکل می باشد. با تجویز داروهای ضد فشارخون، آهن حمایتی، عوامل ترکیبی فسفات و کلسیم میتوان از عوارض ترکیبی پیشگیری کرد یا آنها را به تعویق انداخت. همچنین ضروری است بیمار برای کاهش سطح سموم اورمیک در خون به اندازه کافی تحت دیالیز قرار گیرد.

آموزش خودمراقبتی:

توقف سیگار و الکل، مصرف مرتب داروها، جها جلوگیری از پیشرفت نارسایی مزمن کلیه کنترل مرتب فشارخون و قندخون، محدودیت مصرف مایعات، نمک، پتاسیم توصیه می شود.

شماره تماس واحد مربوطه: ۰۵۴-۳۳۳۴۷۰-۹

منبع: داخلی جراحی برونر سودارت

www.imamreza.tbzmed.ac.ir

مرحله ۱: عملکرد کلیه بیش از ۹۰ درصد می باشد، کلیه آسیب دیده ولی عملکرد کلیه نرمال است.

مرحله ۲: عملکرد کلیه ۶۰-۹۰ درصد می باشد، کلیه آسیب دیده و عملکرد کلیه کمی کاهش پیدا کرده است.

مرحله ۳: عملکرد کلیه بین ۳۰-۶۰ درصد می باشد، کلیه آسیب دیده و عملکرد کلیه به میزان متوسط تا شدید کاهش پیدا کرده است.

مرحله ۴: عملکرد کلیه ۱۵-۳۰ درصد می باشد و آسیب شدید به کلیه وارد شده است.

مرحله ۵: عملکرد کلیه کمتر از ۱۵ درصد می باشد و کلیه دچار نارسایی شده است.

علائم و نشانه ها:

ضعف، خستگی، گیجی، ناتوانی در تمرکز، اختلال جهت یابی، تشنج، سوزش کف پا، تغییرات رفتاری، رنگ پوست خاکستری برنزه، پوست خشک، خارش، کبودی، ناخن های نازک و شکننده، کم خونی، تهوع، استفراغ، یبوست یا اسهال، مزه فلز در دهان، عقیمی، قطع قاعدگی، از دست دادن قدرت عضلانی.

مروری بر ساختمان و عملکرد کلیه

دستگاه ادراری شامل دو کلیه ، مثانه ، مجاری ادراری می باشد. ادرار توسط کلیه ها تولید می شود. کلیه ها یک جفت و دارای ساختمان لوبیایی شکل می باشند و به وسیله حالب به مثانه متصل می شوند

عملکردهای مهم کلیه:

۱-تنظیم املاح

۲-دفع مواد زاید از راه ادرار

۳-جلوگیری از اختلالات اسید باز

۴-کنترل فشارخون

۵-تنظیم تولید گلبول های قرمز خون

۶-تنظیم تعادل کلسیم و فسفر

۷-تولید ویتامین D

کلیه ها هم مانند سایر ارگانهای بدن دچار بیماری می شوند از جمله بیماری های شایع کلیه نارسایی آن است که به دو نوع حاد و مزمن ایجاد می شود.

تعریف نارسایی کلیه:

زمانیکه کلیه ها نتوانند فرآورده های زاید را دفع کنند و یا فعالیت های تنظیم کننده انجام دهند نارسایی کلیه به وجود می آید که در نتیجه آن اختلال در عملکرد کلیه به وجود آمده و مایعات بدن تجمع می یابند و باعث بهم خوردن تعادل مایع و املاح می شوند.

بیماری مزمن کلیه:(CKD)

مقدمه

اسیب کلیوی یا کاهش میزان تصفیه گلومرولی به مدت سه ماه یا بیشتر می باشد که در ارتباط با کاهش کیفیت زندگی ، افزایش هزینه مراقبت بهداشتی و مرگ زودرس است.

عدم درمان CKD منجر به بروز بیماری مرحله آخر کلیه ESRD می گردد که نیازمند انجام درمان های جایگزین کلیه (دیالیز یا پیوند کلیه) می باشد. عوامل خط شامل بیماری قلبی عروقی ، فشارخون بالا و چاقی می باشد.

دیابت علت اصلی CKD می باشد علت بعدی فشارخون و سایر علل گلومرلونفریت ، بیماری های وراثتی اختلالات مادرزادی و سرطان کلیه می باشد.

مراحل بیماری مزمن کلیه:

این بیماری بر اساس میزان عملکرد کلیه به پنج مرحله زیر تقسیم می شود: